

บทที่ 4

ภาพรวมอุตสาหกรรมเครื่องประดับ

ในอดีตอุตสาหกรรมเครื่องประดับของประเทศไทยส่วนใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน และเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศเท่านั้น เครื่องประดับที่ผลิตได้แก่ เครื่องประดับเงิน และเครื่องประดับทองคำ ต่อมาได้มีการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมเครื่องประดับที่นำเพชรพลอยทั้งแท้และเทียมมาเป็นส่วนหนึ่งของตัวเรือนหรือชิ้นงาน และเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยการผลิตเครื่องประดับที่นำอัญมณีมาประกอบตัวเรือนซึ่งส่วนใหญ่เป็นโลหะ ต้องอาศัยความรู้อย่างดี ด้านศิลปะและความชำนาญในด้านการผลิต ตั้งแต่การออกแบบ การผลิตและแม่พิมพ์ การขึ้นรูปโลหะ การหล่อ การประกอบตัวเรือนรูปพรรณ การฝังอัญมณีเข้ากับตัวเรือน ไปจนถึงการตกแต่งชิ้นสุดท้าย

การผลิตสินค้าเครื่องประดับของประเทศไทยประมาณร้อยละ 90 ของมูลค่าการผลิตทั้งหมด เป็นเครื่องประดับแท้ที่ทำจากโลหะมีค่าประเภททองคำ แพลทินัม และเงิน แล้วนำมาประดับด้วยอัญมณีแท้ ทำให้มีราคาที่สูง ส่วนที่เหลือร้อยละ 10 ของมูลค่าการผลิตส่งออกทั้งหมด เป็นเครื่องประดับเทียมที่ทำจากโลหะประเภทต่าง ๆ เช่น ดีบุก ตะกั่ว และ ทองเหลือง แล้วนำมาประดับด้วยอัญมณีสังเคราะห์ โดยวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทองหรือเงิน ที่นำเข้าจากสวิตเซอร์แลนด์ ทองคำขาวและไข่มุกนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น เพชรและพลอยนำเข้าจากอินเดีย และอัญมณีสังเคราะห์นำเข้าจากจีน และออสเตรเลีย เป็นต้น

4.1 ประเภทของอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรมเครื่องประดับไทย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คืออุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับแท้ และอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับเทียม

1) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับแท้

เครื่องประดับแท้ หมายถึงเครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีค่าจำพวก ทองคำ เงิน หรือแพลทินัม อาจจะมีลักษณะเป็นเครื่องประดับ ที่ทำจากโลหะมีค่าล้วน (plain jewelry) หรือเป็นเครื่องประดับประกอบอัญมณี (gemset jewelry)

ปัจจุบันมีผู้ผลิตเครื่องประดับเพชร พลอย จำนวนมาก ซึ่งมีทั้งผู้ผลิตสำหรับตลาดในประเทศและผู้ผลิตสำหรับส่งออก โดยการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นจำนวนต้องใช้เทคโนโลยี ในการผลิตสูงกว่าการผลิตสำหรับภายในประเทศ เนื่องจากต้องแข่งขันคู่แข่งจากต่างประเทศ จำนวนมาก ทั้งในด้านรูปแบบ คุณภาพ ทั้งราคาสินค้า ซึ่งสามารถผลิตเพื่อการส่งออกแบ่ง เป็น 2 กลุ่ม คือ

- ผู้ผลิตไทยที่พัฒนามาจากผู้ผลิตสำหรับตลาดภายในประเทศ ผู้ส่งออกอัญมณี และผู้ค้าพลอยในประเทศ
- ผู้ผลิตที่ร่วมทุนกับต่างชาติ โดยหุ้นส่วนมักเป็นผู้ผลิตอยู่ในต่างประเทศ แต่จะมาจากผู้ร่วมทุนกับผู้ผลิตในไทย เพื่ออาศัยประโยชน์จากต้นทุนที่ต่ำกว่า ก่อนที่จะส่งออกสินค้าจากไทยกลับไปยังบริษัทในเครือและบริษัทลูกของตนในต่างประเทศ

2) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับเทียม

เครื่องประดับเทียม หรือ เครื่องประดับแฟชั่น เป็นอุตสาหกรรมการผลิตที่ระยะเริ่มแรกเป็นการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ ต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบและเทคนิคการผลิต จนสามารถผลิตสินค้าได้ใกล้เคียงกับเครื่องประดับแท้ และมีการปรับเปลี่ยนเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก ขณะเดียวกันรสนิยมของผู้บริโภคและสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงจากการใช้เครื่องประดับแท้ซึ่งมีราคาแพง มาเป็นเครื่องประดับเลียนแบบของแท้ ส่งผลให้อุตสาหกรรมนี้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งนอกจากผู้ผลิตต่างประเทศ เช่น สวิตเซอร์แลนด์ ไต้หวัน และ ญี่ปุ่น ย้ายฐานการผลิตเข้ามาในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีความพร้อมในด้านแรงงานที่มีฝีมือ ประณีต และมีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าจ้างแรงงานในประเทศฮ่องกง เกาหลีใต้ และ ไต้หวัน

4.2 โครงสร้างปัจจัยการผลิตเครื่องประดับ

โครงสร้างปัจจัยการผลิตเครื่องประดับ สหประชาชาติแห่งและเครื่องประดับแห่งประเทศไทย ได้กำหนดไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1) วัตถุดิบ วัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ วัตถุดิบในการผลิตตัวเรือนหรือโลหะมีค่าและอัญมณีที่ประดับบนตัวเรือน โดยแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีทั้งการผลิตภายในประเทศ และการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่แล้ววัตถุดิบในการผลิตเครื่องประดับไม่ว่าจะเป็นโลหะมีค่าหรืออัญมณีที่นำเข้าจากต่างประเทศ โดยแหล่งนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับที่สำคัญของไทย ได้แก่ อินเดีย เบลเยียม สหรัฐอเมริกา อิสราเอล อังกฤษ ฮ่องกง และกลุ่มประเทศแอฟริกาใต้ เป็นต้น

2) เงินทุน เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เพื่อการลงทุนด้านโรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน (ค่าวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้จ่ายในโรงงาน และอื่น ๆ โดยปกติอุตสาหกรรมเครื่องประดับต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนมาก เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่วัตถุดิบมีมูลค่าสูงเงินทุนหมุนเวียนจึงมีความจำเป็นต่ออุตสาหกรรมเครื่องประดับเป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันนี้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้ จะมีเงินทุนเป็นของตนเองและการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน

3) เครื่องจักรและอุปกรณ์ ประกอบด้วยเครื่องจักรสำหรับเจียรไนพลอย เครื่องจักรสำหรับเจียรไนเพชร และเครื่องจักรสำหรับทำเครื่องประดับ ทั้งนี้เครื่องจักรสำหรับเจียรไนพลอยไม่มีความซับซ้อนมากนัก สามารถผลิตและจัดหาได้ในประเทศ เพราะการเจียรไนพลอยส่วนใหญ่จะใช้ฝีมือและความชำนาญของแรงงานเป็นสำคัญ ส่วนการเจียรไนเพชรและการทำเครื่องประดับต้องมีความแม่นยำและความประณีต จึงจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีการผลิตจากต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี อิตาลี และอังกฤษ

4) เทคโนโลยี อุตสาหกรรมเครื่องประดับของไทย ในปัจจุบันใช้เทคโนโลยีกรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัยสามารถทดแทนการทำงานของแรงงาน ในส่วนของงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทำให้อุตสาหกรรม ลดค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรม และการสูญเสียการผลิตได้ นอกจากนี้ เทคโนโลยีของไทย เป็นที่ยอมรับ และสามารถปรับปรุงคุณภาพในการผลิต ให้เป็นที่ยอมรับในระดับของสากลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำมาใช้ในการวิเคราะห์เรื่องสีเพื่อการประเมินคุณภาพของอัญมณีและเครื่องประดับเป็นการยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการตลาด และการส่งออกของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย

5. แรงงาน ในอุตสาหกรรมเครื่องประดับ มีความสำคัญต่อกำล้างการผลิตมากกว่าเครื่องจักร เนื่องจาก ต้องใช้ทักษะฝีมือ ความประณีตและประสบการณ์ แรงงานที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- ช่างประกอบตัวเรือน เป็นแรงงานซึ่งรับผิดชอบในการหล่อ ขึ้นรูป ขุด และฝัง โดยแรงงานส่วนนี้ ต้องมีความสามารถและความชำนาญสูงกว่าช่างเจียรไน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการฝังอัญมณี

- นักออกแบบเครื่องประดับ เป็นแรงงานกลุ่มที่ขาดแคลนอย่างมากในอุตสาหกรรมนี้ ดังนั้นผู้ประกอบการรายใหญ่จึงมักลงทุนในการจ้างนักออกแบบประจำบริษัทของตน ส่วนบางบริษัทก็ใช้วิธีการจ้างนักออกแบบอิสระจากทั้งในและต่างประเทศ ขณะที่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนไม่น้อยใช้วิธีการลอกเลียนแบบประยุกต์ หรือดัดแปลง เป็นส่วนใหญ่

ส่วนแรงงานที่เป็นชาวต่างชาติ จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ปี 2547 ประมาณร้อยละ 1-2 ของจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านที่นำเข้ามาของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยที่ใช้สิทธิการนำเข้าผู้ชำนาญเฉพาะด้าน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหารและระดับหัวหน้างานจากประเทศ อินเดีย อิสราเอล อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และจีน เป็นต้น

ข้อมูลจำนวนแรงงานอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของกรมโรงงาน ได้มีการรวบรวมฐานข้อมูลประเภทโรงงาน จำนวนโรงงาน และจำนวนแรงงาน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 : แสดงจำนวนโรงงานและจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
ประเทศไทย ปี 2546

ประเภทโรงงาน	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	อัตรา (ร้อยละ)	จำนวนแรงงาน (คน)	อัตรา (ร้อยละ)
โรงงานผลิตเครื่องประดับแท้	458	71.79	29,233	64.28
โรงงานผลิตเครื่องประดับเทียม	8	1.26	1,015	2.23
โรงงานเจียรไนเพชร	61	9.56	10,875	23.91
โรงงานเจียรไนพลอย	86	13.47	3,403	7.48
โรงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	25	3.92	955	2.10
รวมทั้งสิ้น	638	100.00	45,481	100.00

ที่มา : ฐานข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.2 : แสดงโครงสร้างต้นทุนผลิตอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

รายการ	เพชรที่เจียรไนแล้ว (ร้อยละ)	พลอยที่เจียรไนแล้ว (ร้อยละ)	เครื่องประดับมีค่า สำเร็จรูป
เพชรที่ยังไม่ได้เจียรไน	55.00	0.00	0.00
พลอยที่ยังไม่ได้เจียรไน	0.00	65.00	0.00
โลหะมีค่า	0.00	0.00	35.00
พลอยที่เจียรไนแล้ว	0.00	0.00	30.00
ค่าแรงงาน	15.00	15.00	12.00
ค่าใช้จ่ายโรงงาน	10.00	6.00	8.00
วัตถุดิบอื่น ๆ	8.00	6.00	5.00
ค่าเสื่อมราคา	3.00	2.00	4.00
ดอกเบี้ย	3.00	3.00	3.00
ต้นทุนอื่นๆ	6.00	3.00	3.00
รวม	100.00	100.00	100.00

ที่มา : สมาคมอัญมณีและเครื่องประดับ (2546)

4.3 ตลาดเครื่องประดับ

ตลาดรองรับเครื่องประดับของไทยมี 2 ตลาด คือ ตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ ตลาดภายในประเทศมีส่วนในประมาณร้อยละ 20 ของปริมาณการผลิตทั้งหมดและตลาดต่างประเทศมีส่วนประมาณร้อยละ 80 ของผลผลิตทั้งหมด

1) ตลาดภายในประเทศ

สินค้าประเทศเครื่องประดับเป็นสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย มีราคาค่อนข้างสูงขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้บริโภค ส่วนใหญ่ลูกค้าภายในประเทศจะเป็นกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางขึ้นไป กลุ่มลูกค้าที่ทำงานแล้ว และกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพราะเป็นกลุ่มที่มีอำนาจการซื้อที่สูง ทั้งนี้เครื่องประดับแท้ที่ตกแต่งด้วยอัญมณี (gemset jewelry) เป็นเครื่องประดับที่มีผู้นิยมมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องประดับทองและเงิน (plain jewelry) ตามลำดับ ส่วนเครื่องประดับทองคำขาว หรือเครื่องประดับแพลทินัม ตลาดค่อนข้างแคบเพราะมีราคาสูง รูปแบบเครื่องประดับขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ จึงทำให้รูปแบบของเครื่องประดับที่ขายภายในประเทศมีความหลากหลาย แหล่งการค้าที่สำคัญจะอยู่ตามห้างสรรพสินค้าชั้นนำ และย่านนักท่องเที่ยวเดินผ่าน เช่น สีลม สุรวงศ์ บางรัก และร้านเพชรพลอยในโรงแรม เป็นต้น

นอกจากนี้ เครื่องประดับทองคำ 96.5% ยังคงเป็นเครื่องประดับอีกประเภทหนึ่งที่ผู้บริโภคภายในประเทศนิยมซื้อ ซึ่งในการซื้อเครื่องประดับประเภทนี้ จะนิยมซื้อเพื่อการออมหรือการลงทุน ปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้รวบรวมฐานข้อมูลผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย ซึ่งมีธุรกิจค้าปลีกอัญมณี ซึ่งมีจำนวน 1,630 รายมากที่สุดในประเทศไทย คิดเป็นอัตรา 54.53 ของจำนวนสถานประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 : จำนวนสถานประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย ปี 2546

ประเภทธุรกิจ	จำนวน (ราย)	อัตรา (ร้อยละ)
ธุรกิจการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ : ขัด เจียรไนเพชรพลอย	159	5.32
ธุรกิจการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ : ผลิตเครื่องประดับเพชรพลอย	523	14.51
ธุรกิจการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ : ผลิตเครื่องเงิน เครื่องถม	22	0.74
ธุรกิจค้าปลีกอัญมณี	1,630	54.53
ธุรกิจบริการด้านอัญมณีและเครื่องประดับ	16	0.53
ธุรกิจนำเข้าส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ	639	21.37
รวมทั้งสิ้น	2,989	100.00

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2547)

2) ตลาดต่างประเทศ

การซื้อขายกับต่างประเทศสามารถทำได้ 2 ลักษณะใหญ่ คือ

- การที่ผู้ซื้อไปหาผู้ขาย เป็นลักษณะของการผู้นำเข้า ติดต่อซื้อสินค้าเข้าไปจำหน่ายในประเทศของตน โดยอาจเป็นการนำเข้าไปจำหน่ายต่อให้แก่ร้านค้าปลีก

หรือการที่

ผู้นำเข้าเป็นผู้จัดจำหน่ายเอง

- การที่ผู้ขายไปหาผู้ซื้อ โดยผู้ขายจะดำเนินการติดต่อกับผู้ซื้อโดยตรง โดยผ่านงานแสดงนิทรรศการและงานแสดงสินค้า หรือวิธีการส่งคณะผู้แทนการค้าจากธุรกิจเครื่องประดับไปยังต่างตลาดต่างประเทศ และจัดกิจกรรมการส่งเสริมการขาย ในตลาดต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

ตลาดต่างประเทศเป็นตลาดที่เป็นตลาดส่งออกของสินค้าเครื่องประดับที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดสหภาพยุโรป ตลาดสหรัฐอเมริกา และตลาดญี่ปุ่น สำหรับการแข่งขันของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในตลาดโลก อาจแบ่งเป็น 3 ระดับคือ

1. ตลาดระดับบน (สินค้านี้มีคุณภาพดี และราคาแพง) ไทยยังเป็นรองประเทศอิตาลีและฮ่องกง เนื่องจากประเทศดังกล่าวมีข้อได้เปรียบด้านเทคโนโลยีการผลิต การออกแบบ และการทำตัวเรือน สินค้าที่ส่งออกในระดับตลาดระดับบนของไทยอยู่ระดับร้อยละ 10

2. ตลาดระดับกลาง (สินค้านี้มีคุณภาพพอสมควร และมีราคาปานกลาง) เป็นตลาดซึ่งไทยมีจุดแข็งในด้านฝีมือและความปราณีตในการเจียรไน นอกจากนี้ ค่าแรงงานยังต่ำกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว

สินค้าที่ส่งออกในระดับตลาดระดับกลางของไทยอยู่ระดับร้อยละ 60

3. ตลาดระดับล่าง (สินค้ามีคุณภาพค่อนข้างต่ำ และราคาถูก) ผลิตภัณฑ์จากจีน อินเดีย และศรีลังกา มีบทบาทมากขึ้นในตลาดระดับนี้ เนื่องจากมีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าไทยและประเทศพัฒนาแล้วมาก ทำให้ฐานการผลิตถูกย้ายไปสู่ประเทศดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นผู้ผลิตไทยจะต้องพัฒนารูปแบบเพื่อเข้าสู่ตลาดระดับกลางให้มากขึ้น สำหรับสินค้าที่ส่งออกในระดับตลาดระดับบนของไทยอยู่ระดับร้อยละ 30

4.4 การนำเข้าส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ

มูลค่าการค้าสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ตามพิกัดอัตราศุลกากรของไทย ในปี 2547 สูงถึง 227,002.01 ล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวสูงขึ้นร้อยละ 15.99 แบ่งเป็นมูลค่าส่งออก 106,336.36 ล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวสูงขึ้นร้อยละ 1.73 ขณะที่การนำเข้าสินค้าในพิกัดอัตราศุลกากรไทย มีมูลค่า 120,665.65 ล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 32.34 ในปี 2547 เป็นปีที่ประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้าขยายตัวสูงสุดในรอบ 5 ปี แม้ว่าการส่งออกจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่เป็นการขยายในสัดส่วนที่น้อยกว่าการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้า ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 : แสดงการนำเข้าและส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทยปี 2542 -2547 หน่วย : ล้านบาท

ปี	มูลค่า การนำเข้า	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า การส่งออก	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	ดุลการค้า
2543	69,245.26	0.00	69,296.34	0.00	51.08
2544	85,011.88	22.77	81,184.63	17.16	-3,827.25
2545	89,918.69	5.77	92,980.58	14.53	3,061.89
2546	91,175.69	1.40	104,533.01	12.42	13,357.32
2547	120,665.65	32.34	106,336.36	1.73	-14,329.29

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (2547)

1. การส่งออก

ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าเครื่องประดับเทียมในปี 2547 ประมาณ 4,793.78 ล้านบาทหรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 4.51 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเครื่องประดับ โดยตลาดส่งออกเครื่องประดับที่สำคัญของไทย ได้แก่ ออสเตรเลีย ลิกเสนสไตน์ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และฝรั่งเศส เป็นต้น เมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกสินค้าเครื่องประดับ ตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา พบว่ามีมูลค่าการส่งออกสินค้าเครื่องประดับเพิ่มขึ้นโดยตลอด ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยประมาณร้อยละ 17.81

ตารางที่ 4.5 : แสดงมูลค่าการส่งออกเครื่องประดับไทยระหว่างปี 2543-2547 หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
อัญมณีและเครื่องประดับรวม	69,296.30	81,184.45	92,980.58	104,533.01	106,336.36
เครื่องประดับเงิน	10,071.82	120,48.71	13,302.75	16,040.22	18,550.08
เครื่องประดับทองคำ	22,945.68	31,719.14	29,010.05	29,743.11	32,658.33
เครื่องประดับเทียม	2,518.85	30,40.44	3,301.44	3,638.19	4,793.78

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (2547)

ตารางที่ 4.6 : แสดงตลาดส่งออกเครื่องประดับที่สำคัญของไทยระหว่างปี 2543-2547 หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ	2543		2544		2545		2546		2547	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
ออสเตรเลีย	74.69	2.29	48.34	1.59	39.48	1.20	37.09	37.09	1,064.73	22.21
ลิกเตนสไตน์	563.96	22.39	897.17	29.51	906.07	27.44	1,290.59	35.47	1,045.03	21.80
สหรัฐอเมริกา	610.90	24.25	809.22	26.61	1,013.10	30.63	922.49	25.36	1,006.43	20.99
เยอรมนี	114.59	4.55	146.39	4.81	218.40	6.63	220.63	6.06	351.86	7.34
ฝรั่งเศส	419.01	16.63	446.43	14.68	403.30	12.22	377.40	10.37	319.71	6.67
อังกฤษ	83.23	3.30	98.51	3.24	119.07	3.61	141.94	3.90	202.95	4.23
ญี่ปุ่น	141.21	5.61	100.05	3.29	89.77	2.63	70.87	1.95	101.96	2.13
สิงคโปร์	43.18	1.71	43.61	1.43	45.81	1.36	48.91	1.34	79.32	1.65
สเปน	21.55	0.86	25.65	0.84	39.03	1.18	45.23	1.24	70.35	1.47
เบลเยียม	92.67	3.68	88.31	2.90	88.79	2.69	73.71	2.03	59.28	1.24
อื่น ๆ	353.85	14.05	336.93	11.10	341.63	10.33	409.33	11.26	492.14	10.27
รวม	2,518.85	100.00	3,040.62	100.00	3,301.44	100.00	3,638.19	100.00	4,793.78	100.00

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (2547)

2. การนำเข้า

ประเทศไทยนำเข้าเครื่องประดับตามพิกัดศุลกากร ในปี 2547 ประมาณ 449.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 0.37 ของมูลค่าการนำเข้าของสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับรวม ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ 25 และหากพิจารณามูลค่าการนำเข้าเครื่องประดับเทียมตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมาพบว่า ไทยนำเข้าเครื่องประดับเทียมเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ

29 ทั้งนี้แหล่งนำเข้าเครื่องประดับที่สำคัญของไทยได้แก่ ฮองกง จีน สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และอิตาลี เป็นต้น

ตารางที่ 4.7 : แสดงมูลค่าการนำเข้าเครื่องประดับของไทยระหว่างปี 2543-2547 หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
อัญมณีและเครื่องประดับรวม	69,296.30	81,184.45	92,980.58	104,533.01	106,336.36
เครื่องประดับเงิน	10,071.82	120,48.71	13,302.75	16,040.22	18,550.08
เครื่องประดับทองคำ	22,945.68	31,719.14	29,010.05	29,743.11	32,658.33
เครื่องประดับเทียม	2,518.85	30,40.44	3,301.44	3,638.19	4,793.78

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (2547)

ตารางที่ 4.8 : แสดงตลาดนำเข้าเครื่องประดับที่สำคัญของไทยระหว่างปี 2543-2547 หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ	2543		2544		2545		2546		2547	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
ฮองกง	26.48	15.48	39.55	14.67	63.06	17.36	57.53	15.99	58.79	13.09
จีน	11.16	6.53	12.55	4.66	48.80	13.44	67.50	18.76	55.52	12.36
สหรัฐอเมริกา	49.57	28.98	72.90	27.04	65.02	17.90	51.53	14.28	51.49	11.35
เยอรมนี	8.41	4.92	29.43	10.92	38.42	10.58	48.42	13.46	49.29	10.97
อิตาลี	3.15	1.84	5.58	2.07	7.52	2.07	8.04	2.24	47.24	10.51
ออสเตรเลีย	8.50	4.97	7.69	2.85	9.52	2.62	14.59	4.05	38.83	8.64
เกาหลีใต้	25.63	1.84	32.94	12.22	36.75	10.12	39.26	10.91	34.11	7.59
ฝรั่งเศส	6.66	3.89	18.36	6.81	20.52	5.65	28.12	7.82	27.08	6.03
มาเลเซีย	1.31	0.77	5.25	1.95	13.29	3.66	6.64	1.84	23.94	5.33
ญี่ปุ่น	1.18	0.69	5.82	2.16	12.51	3.44	4.11	1.14	12.27	2.73
อื่น ๆ	28.99	16.94	39.55	14.65	47.80	13.16	34.26	9.51	51.22	11.40
รวม	171.05	100.00	269.62	100.00	363.22	100.00	359.86	100.00	449.30	100.00

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (2547)

4.5 ปัญหาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ปัญหาของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อาจประมวลได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. การขาดแคลนช่างฝีมือตลอดจนบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ช่างเจียรไนพลอยเนื้ออ่อน ช่างเจียรไนเพชรในรูปแบบที่หลากหลาย ช่างตัวเรือน ช่างอัญมณีระดับสูง ช่างทำแม่พิมพ์ ช่างหล่อโลหะ (ทองคำขาว) ช่างออกแบบ และนักวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ
2. การพัฒนารูปแบบอัญมณีและเครื่องประดับที่ออกแบบโดยคนไทย หรือใช้ตราสินค้าที่เป็นของคนไทยยังมีไม่เพียงพอ
3. ขาดแคลนวัตถุดิบในประเทศ การจัดหาวัตถุดิบเพชร พลอย ทอง เงิน ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศยังไม่เพียงพอ ทั้งปริมาณและคุณภาพ การสำรวจและทำเหมืองแร่พลอยในประเทศยังขาดหลักวิชาการ ขาดมาตรการเชิงรุกในการทำเหมืองพลอยในต่างประเทศ รวมทั้งขาดพลอยก้อนสังเคราะห์ รัฐบาลควรเพิ่มบทบาทการใช้การทูตนาทางในการนำวัตถุดิบเข้าประเทศให้มากขึ้น
4. ขาดการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การเจียรไน การตกแต่งเพื่อเพิ่มมูลค่า ตลอดทั้งกระบวนการอัญมณีและเครื่องประดับ โดยเฉพาะเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการเจียรไนพลอยเนื้ออ่อนและพลอยสังเคราะห์ด้วยเครื่องจักรหรือการใช้เลเซอร์แกะสลักตกแต่งพลอยแท้ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของตลาด
5. ภาพลักษณ์ของสินค้าไทยถูกทำให้เสื่อมเสีย เนื่องจากผู้ขายบางรายขายให้กับนักท่องเที่ยวในราคาที่ต่ำกว่าคุณภาพ
6. ขาดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทั้งระบบ เนื่องจากอุตสาหกรรมสนับสนุนใน ขั้นตอนต่าง ๆ ยังไม่เข้มแข็ง เช่น การถักสร้อย การปั๊มโลหะ การทำทองกลวง การผลิตวัสดุที่มีคุณภาพเหมาะสม อาทิ เส้นด้ายสำหรับการถักสร้อย
7. ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ยังขาดทักษะในการบริหารจัดการ อาทิ ด้านการเงิน และการตลาด
8. ขาดความพร้อมและความสามารถในการที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า (Trading base) ทั้งการจำหน่ายสินค้าที่ผลิตเอง และเป็นศูนย์กลางซื้อขายวัตถุดิบจากต่างประเทศขาดความมุ่งมั่น การรวมกลุ่มและการนำขึ้นจากภาครัฐ เพื่อเจาะตลาดและขยายช่องทางการตลาด ตลอดจนแก้ไขข้อกีดกันทางการค้า

4.6 การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ในช่วงปี 2539-2541 ประเทศไทยจะประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างหนัก อีกทั้งในระยะหลายปีที่ผ่านมาต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวของประเทศคู่ค้าหลัก ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น แต่อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยก็สามารถปรับตัวรับมือวิกฤตดังกล่าวมาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้มูลค่าการส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยส่งออก

ยังตลาดโลกยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาขึ้นในภาคอุตสาหกรรมนี้โดยสามารถสรุปเป็น ได้ดังต่อไปนี้

1. การจัดหาวัตถุดิบ

ประเทศไทยไม่มีวัตถุดิบที่ใช้ผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ จึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งแหล่งนำเข้าพลอยสีจำพวกพลอยเนื้อแข็งที่สำคัญของไทยคือ ประเทศมาดากัสการ์ โดยภาครัฐได้พยายามสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลมาดากัสการ์ อีกทั้งยังแสวงหาช่องทางขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน โดยการแต่งตั้งผู้แทนเดินทางไปเยือนมาดากัสการ์ทำให้สามารถบรรลุข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน โดยมาดากัสการ์ได้ลดภาษีส่งออกวัตถุดิบอัญมณีจากร้อยละ 75 เหลือเพียงร้อยละ 5 และผ่อนปรนกฎระเบียบในการทำเหมือง รวมทั้งยังปรับปรุงระบบการขนาคารสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และเพิ่มมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่คนไทยที่ไปทำเหมืองแร่ที่ มาดากัสการ์

2. การลงทุนและการผลิต

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กำหนดให้ธุรกิจอุตสาหกรรม การเจียรระไนเพชร และพลอยสีซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเขต 2 และเขต 3 ธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับและ ส่วนประกอบซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเขต 2 และเขต 3 และอุตสาหกรรมการผลิตบรรจุภัณฑ์ เครื่องประดับและอุปกรณ์จัดการแสดงสินค้าซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเขต 3 ได้รับสิทธิประโยชน์ ด้านภาษีอากรในลักษณะต่าง ๆ อาทิเช่น ลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออกภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับการนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกรมศุลกากรการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมอัญมณีให้เป็นเขตปลอดอากร ด้านอัญมณีและเครื่องประดับแห่งแรกของประเทศ โดยการใช้สิทธิประโยชน์ด้านต่าง ๆ อาทิเช่น การ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลยกเว้นอากรนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักรจาก ต่างประเทศ ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มในการค้าขายภายในการค้าภายในโครงการ และยังอนุญาตให้ต่างชาติ มีสิทธิถือหุ้นได้ทั้งหมดและมีสิทธิถือหุ้นได้ทั้งหมดและมีสิทธิในที่ดิน เป็นต้น

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้แบ่งเขตการลงทุนออกเป็น 3 เขต ตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยใช้รายได้และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์ดังนี้

เขต 1 ประกอบด้วย 6 จังหวัดในส่วนกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี

ปทุมธานี สมุทรปราการ และ สมุทรสาคร

เขต 2 ประกอบด้วย 12 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ภูเก็ต ระยอง

พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง

เขต 3 ประกอบด้วย 58 จังหวัด แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 36 จังหวัด และ 22 จังหวัด รายได้ต่ำ ดังนี้

36 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พังงา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี

22 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส น่าน บุรีรัมย์ ปัตตานี พะเยาแพร่ มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สุรินทร์ หนองบัวลำภู ชัยภูมิ หนองคาย อุบลราชธานี อุรธานี และอำนาจเจริญ

โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 1

- ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 10
- ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
- ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 1
- ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 10
- ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2

- เขต 2 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระยอง ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรีและอ่างทอง
- โครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2 (ไม่รวมนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง)
- ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร (สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552)

- ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 7 ปี (สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552) ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับ ใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
- ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2

- ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10
- ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
- ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 3

เขต 3 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในท้องที่ 36 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พังงา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี อุดรดิตถ์ อุทัยธานี

1. โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ 36 จังหวัด และโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 มกราคม 2552 ซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร
  - ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับ

ตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

- ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี
- ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มียาได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ
- ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ที่ตั้งสถานประกอบการในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง จะไม่ได้รับสิทธิข้อนี้

โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ 36 จังหวัด

- ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร
- ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่า ภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
- อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มียาได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี

2. เขต 3 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในท้องที่ 22 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส น่าน บุรีรัมย์ ปัตตานี พะเยาแพร่ มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สุรินทร์ หนองบัวลำภู ชัยภูมิ หนองคาย อุบลราชธานี อุดรธานี และอำนาจเจริญ

ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร

- ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
- ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี
- ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ
- ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ทั้งนี้สำหรับโครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมและขึ้นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552

3. นโยบายการค้าและภาษี

ภาครัฐได้กำหนดให้ผู้ประกอบการไทยสามารถนำเข้าและส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับได้โดยเสรี ไม่มีการกำหนดนโยบายควบคุมการนำเข้าหรือตั้งข้อกีดกันทางการค้าใด ๆ นอกจากนี้ ยังได้ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ประกอบในเรื่องของภาษีมาโดยตลอด อาทิเช่น การประกาศยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบทั้งอัญมณีและโลหะมีค่าตามพิกัดอัตราศุลกากร ตอนที่ 71 ซึ่งนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 การประกาศยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าหรือการขายอัญมณีเพชร พลอยสี อัญมณีสังเคราะห์ ที่ยังมีได้ประกอบขึ้นเป็นตัวเรือนหรือของรูปพรรณ รวมถึงทองคำขาว ทองขาว เงิน และพลาเดียม เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นของรูปพรรณ ซึ่งนำเข้ามาเพื่อผลิตเป็นอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อการส่งออก เมื่อเดือนเมษายน 2546 เพิ่มเติมจากที่ได้เคยประกาศยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มการนำเข้าทองคำที่มีไซ้ทองรูปพรรณ ตั้งแต่ปี 2543 นอกจากนี้ ยังได้ให้มีการชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกอย่างรวดเร็ว